

EXPUNERE DE MOTIVE

Actuala Lege privind protecția informațiilor clasificate, Legea nr. 182/2002, prezintă contradicții cu reglementările comunitare în vigoare privind controlul parlamentar, precum și cu dispozițiile constituționale prevăzute de art. 69 privind mandatului reprezentativ.

Instituția controlului parlamentar este una dintre expresiile cele mai concludente ale democrației în lumina principiului constituțional al separației puterilor în stat, deoarece „Parlamentul este organul reprezentativ suprem al popului român” potrivit art. 61 (1) din Constituția României. În acest context, nu se poate vorbi de existența instituției „controlului parlamentar” fără a lua în considerare faptul că un drept, fără garanțiile unei aplicări efective, este golit de întregul său conținut.

Controlul parlamentar cuprinde activități, organe de stat, acte normative etc. El se exercită fie direct de către întregul Parlament, fie de una din Camerele sale, fie prin alte mijloace și forme de control.

De aceea, pentru a asigura un conținut efectiv al acestei obligații fundamentale, legea trebuie să prevadă că accesul parlamentarilor la informațiile clasificate este garantat, *de jure*, fără îndeplinirea altei formalități decât cea a depunerii jurământului, legislația penală română statuând implicit drept infracțiuni, în capitolul „Infracțiuni contra statului”, diversele forme de scurgere a informațiilor.

Interpretând literal și sistematic împreună cu dispozițiile constituționale, conținutul art. 3, respectiv art. 7 din legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, este lipsit de echivoc faptul că spiritul legiuitorului nu permite o interpretare în sensul unei limitări a controlului parlamentar sau accesului parlamentarilor la informațiile care le sunt necesare, în sensul exercitării acestor drepturi fundamentale. Condiționarea exercitării controlului parlamentar de alte cerințe decât de aceea a validării alegerii sau numirii precum și de a depunerii jurământului, reprezintă încălcarea prevederilor constituționale care afirmă că *“în exercitarea mandatului, deputații și senatorii sunt în serviciul poporului”* [art.69, alin. (1)] și că *“orice mandat imperativ este nul”* [art.69, alin.(2)].

În consecință, orice acțiune de condiționare a mandatului de ales al poporului, constituie un imperativ și amenință cu nulitatea însăși exercitarea demnității de parlamentar.

Argumente pertinente și concludente, în sprijinul prezentei propuneri legislative de completare a Legii nr. 182/2002, sunt cele din dreptul intern al unor state membre N.A.T.O. sau U.E., care au cunoscut un exercițiu democratic îndelungat, pe de o parte, și au dobândit un portofoliu de cunoștințe în domeniul protecției informațiilor clasificate, pe de alta.

Dintre cele mai semnificative exemple în sensul celor afirmate anterior, amintim Regulamentul Comisiei pentru Afaceri Externe a S.U.A., referitor la accesul la informațiile clasificate a membrilor Camerei Reprezentanților, regulament care statuează drept persoane autorizate să aibă acces la informații clasificate « (...) toți membrii Camerei care își vor fi depus jurământul de credință, în conformitate cu prevederile art 23(13) din Statute, sunt autorizați să aibă acces la informații clasificate aflate la dispoziția comisiei.

Un alt exemplu definitoriu este Legea privind informațiile clasificate, publicate în monitorul oficial al Sloveniei nr. 87/2001, intrată în vigoare pe data de

23.11.2001, care stipulează faptul că „Dreptul de a avea acces la informațiile clasificate este acordat numai persoanelor care, datorită îndatoririlor de serviciu sau apartenenței la o anumită structură, au dobândit « clearance-ul ». Excepție la această regulă o fac Președintele Republicii, Primul ministru, Membrii Parlamentului, Membrii Consiliului de Stat, Miniștrii, care, în concordanță cu atribuțiile lor specifice, sunt îndreptățiți să aibă acces la informațiile clasificate, fără îndeplinirea formalităților prealabile”. De asemenea sunt demne de menționat aici normele de aplicare a Legii privind accesul la informațiile clasificate din Bulgaria, publicate pe data de 22.11.2002, care prevăd faptul că “trebuie să li se asigure accesul la informații ce constituie secret de stat: Președintelui Republicii, Primului Ministru, Membrilor Parlamentului, Membrilor Consiliului de Stat, Miniștrilor, care, în concordanță cu atribuțiile lor specifice, sunt îndreptățiți să aibă acces la informațiile clasificate, fără îndeplinirea formalităților prealabile”.

Prezenta propunere legislativă are drept scop repunerea instituției controlului parlamentar la locul său convenit prin instituirea unei prezumții legale absolute a necesității accesului la informațiile clasificate în ceea ce privește Președintele, Primul-Ministru, Miniștrii, membrii Parlamentului.

În acest sens, după alineatul 3 al articolului 7 din Legea nr. 182/2002 se va un nou alineat, alineatul 4, care va garanta accesul la informațiile clasificate persoanelor care ocupă funcțiile mai sus-menționate, după îndeplinirea procedurii de validare a numirii sau alegerii în funcții, fără îndeplinirea nici unei alte formalități.

Concluzionand, această completare a Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate este o revenire la prevederile constituționale și constituie un pas înainte în perspectiva adaptării legislației românești la cerințele europene.

COSTICĂ CANACHEU
DEPUTAT P.D.

